ARUBAANSE COURANT

Dagblad voor Aruba

19DE JAARGANG — VRIJDAG 19 JULI 1957 — No. 2882

Contrato di Aruba Caribbean Hotel pa 26 di Augustus

Diezun contratista invita pa destajo

ORANJESTAD.— Segun nos a ser informa di bon fuente, dia 26 di Augustus proximo, nan lo contrata e construccion di Aruba Caribbean Hotel, cual lo bini na Palm Beach, pa dos or di merdia. Por fin e plannan a llega Aruba ayera, despues cu ya e papelnan di condicion tabata na Aruba.

Pero e plannan di e architecto Morris Lapidus a llega Caracas equivocadamente den e avion cu a bula di Miami pa Caracas y caminda nan a tene nan y no kier a entrega nan, como e diferente autoridadnan mester a mirele. Awor cu tur cos ta aki, nan a invita e diezseis contratistanan, kende nan por cuminza cu e areglo pa e construccion. Siete di e contratistanan ta di Merca y Venezuela y cuatro di Antillas Hulandes, esta Bouwmaatschappij „Aruba", Bohama N.V., Petrona & Croes y Nederhorst di Corsouw. Tambe nan a informa nos cu ta un trabau grandi pa e contratistanan por termina cu nan calculacion na tempo, como e plannan pa e destajo no ta menos cu 128. E contratistanan solamente por haci esaki completo, cu instalacion electrico, aire condicionado, y demas cosnan.

Stand di Politievijfkamp entre Oranjestad y San Nicolas 1-1

ORANJESTAD.— Di parti di polisnan nos a hanja ayera e noticia cu e politievijfkamp cu ta e encuentro anual entre e cuerpo pocialnan di Oranjestad y San Nicolas ya a cumInza caba y cu e stand awor ta 1 - 1 pareeuw.

Siman pasa e match di futbol entre Oranjestad y San Nicolas a worde hunga cua match e prome a gana cu 3 pa 1. Esei esnan di San Nicolas cu anja ultimo a bira kampioen, no a keda cune y ora Diamars anochi den kantien di polis na Oranjestad tabatin e encuentro di klaverjas nan a tuma e revanch mes ora.

Awor tin tres numero mas riba e programa: bridge, tiro cu scopet y hersengymnastiek. Bridge lo ta dia 25 proximo den cantine na Oranjestad, tiro cu rifle .22 lo ta dos dia despues riba e baannan di Aruba Gun Club na San Nicolas, mientras cu dia 30 di Juli den cantine na San Nicolas e hersengymnastiek lo tuma lugar.

Entrega di premionan lo ta dia 3 di Augustus ora cu e miembronan di POVA lo tene un gran anochi cu fiesta na POVA-centrum na strand.

SERVICIO DI DESPEDIDA DI Ds. SCHALEKAMP

ORANJESTAD. — Dia 28 di Juli e tres wijkgemeentenan di Protestantse Gemeente na Aruba, a saber e Protestantnan na San Nicolas, Piedra Plat y Oranjestad, lo acudi mainta na kerkie na Oranjestad na unda ds. Schalekamp e domi di flota di Savaneta lo tuma su despedida cu un preek di e ocasion. Despues di e servicio banda di dies or lo tin ocasion den sala di reunion di e kerki pa reuni hunto a fin di tuma un despedida mas intiem di e domi tan popular.

BC A MANIFESTA SU SIMPATIA

Oranjestad. — Di parti oficial nos a tende cu BC di Aruba en conexion cu e desastre cu a pasa cu KLM a manda un telegram manifestando su simpatia na dr. W. Drees, e premier Neerlandes y na directiva di KLM.

NOTICIA DI POLIS

ORANJESTAD.—

Boto a desaparece

Sr. E. G. Heinze a informa recherche cu ela perde su boto di rema „Cor". Lo ela worde cohe entre 16 y 17 di Juli. E tempo ei e boto tabata na costa dilanti di Strand Hotel. Su color ta gris paden, blanco pafo, nuebe pia largo y maximal cuater pia hancho.

AWE NOCHI NESBITT CONTRA LUCKY STRIKE

E torneo eliminatorio pa Copa Juliana ta continua awe nochi cu e partido entre Nesbit y Lucky Strike. E dos novenanan aki semper ta brinda bon partido. Te na momento di redacta nos no a logra obtene di e managernan ta cual lo ta nan pitcher abridor pa awe nochi.

EXAMEN DI L.O. SPAANS Y GYMNASIA

ORANJESTAD. — Ayera nan a tene e parti oral di examen di Spaans L.O. den e Arubaanse Technische School. Di e cuatro candidato cu a bai haci e examen aki, cu no ta asina facil, a slaag senjores F. D. Figaroa y W. H. Finck, otro dos candidatos a druip.

Tambe nan tabatin examen di Gymnasia L.O. ayera y pa esaki tur e candidatonan a sali bon, esta: e damasnan C. J. Wever, T. Tromp y F. J. Eendracht y senjora I. J. Obispo-Deun.

Nos felicitaciones na e dichosonan aki.

CLUB BIEUW DI A.B.C. LO BIRA CENTRO DI DIVIDIVI-GROEP

ORANJESTAD. — E Club de Deporte Acuatico „Aruba Boating Club" mester a ser liquida segun e reglanan tuma durante un reunion di e miembronan na December 1946 y na April di e anja aki. Loke ta sigur awor cu Diamars atardi, e ultimo presidente di mencionado club, senjor A. Cloo, e ultimo secretario-tesorero di Boating Club, senjor P. A. Ernandes, a firma e akte di notaris pasando tur e activa y pasiva di A.B.C. pa e Sociedad pa combati mal uso di alcohol na Aruba, y cua akte senjor Dr. J. P. Braat, president y senjor J. van Zijl, secretario a firma. Notaris Thijssen a pasa e akte aki, sin ningun gastonan como ta pa e Asociacion aki. E Asociacion tin intension di dresa e mesun edificio aki di Boating Club, cu ta keda dilanti Hotel Strand, como centro di e „Dividivi-groep di A.A. na Aruba".

DISCUSION NA MOSKOU ENTRE CHROESTSJEF I TODOR SHIFKOF

LONDEN — E agencia di noticia Ruso oficial, „Tass", a anuncia ajera, cu e secretario di partida comunista Ruso, Chroesjetsjef, tabatin un „discusion amical" cu su colega Bulgaro, Todor Shikof, na Moscu.

Esaqui ta e prome indicacion, cu Shikof tabata na Moscu. Despues di su yegada na Moscu e tres miembronan, incluyende vice-prome ministro Tshankof, a worde saca for di comite central di partida comunista Bulgaro.

Aart Sr. na Frisco

Fot di San Francisco nos a ricibi e foto aki cu a worde saca ora cu sr. Aart In 't Veld aya algun siman pasa representando Lions Club di Aruba a asisti e gran convencion Internacional di Lions International. Sr. In 't Veld durante su viaje na San Francisco a worde acompanja door di su esposa y su jiu muher Elisabeth.

Schiphol neemt een der grootste hangars van Europa in gebruik

AMSTERDAM, 18 juli: — Vandaag zal hangar 10 op Schiphol, één der grootste vliegtuighangars van Europa, officieel door de waarnemende burgemeester van Amsterdam, Mr. A. de Roos, aan de president-direkteur van de K.L.M., de heer I. A. Aler, worden overgedragen.

Hiermede zal voorlopig worden voorzien in de grote behoefte aan onderhoudsruimte voor vliegtuigen, ontstaan door de jongste vlootuitbreiding van de K.L.M.

De K.L.M. zal de hanger van de gemeente Amsterdam in huur ontvangen en gebruiken voor de revisie van een deel van haar Douglas-vloot, die uit dertig vliegtuigen bestaat. De gehele K.L.M.-vloot bestaat thans uit 95 toestellen van verscheidene typen.

Onder leiding van de dienst der publieke werken van Amsterdam is met de bouw van deze hal op vijftien november 1955 begonnen. De totale kosten bedragen Naf. 3¾ miljoen. De lengte van de hangarruimte is 203 m. en de diepte 52 m. De vrije inrijhoogte bedraagt vijftien m. De afsluiting van de hangar geschiedt door twee deurengroepen van elk vier deuren.

Ter nagedachtenis van de grondlegger van de Nederlandse burgerluchtvaart heeft de luchthavendirektie van Schiphol besloten haar nieuwe hangar de naam Albert Plesman te geven. De doop zal worden verricht door Albert Plesman jr, zoon van Dr. Plesman.

VAN DE ONTWAPENINGS BESPREKINGEN

Londen, 18 juli.: — De Britse minister van buitenlandse zaken Selwyn Lloyd, heeft op de Londense ontwapeningsbesprekingen voorgesteld enkele groepen deskundigen te belasten met de bestudering van de punten waarop de leden van de subcommissie het in beginsel zijn eens geworden. De Amerikaanse, Russische en Canadese gedelegeerden deelden mee over het voorstel te willen nadenken.

Selwyn Lloyd noemde de vijf voornaamse punten waarop enige overeenstemming was bereikt, en waarop de werkcomites zouden kunnen studeren: 1 inkrimping van de troepensterkte, 2 conventionele bewapening, 3 inspectie uit de lucht, 4 waarnemingsposten op de grond en 5 de opschorting van kernproeven.

HOE VERDEDIGT MEN EEN VAN DE KAART GEVEEGDE STAD ?

BAY CITY, 18 juli — De organisatoren van de dienst bescherming bevolking van de Amerikaanse stad Bay City in Michigan hebben zich voor niets uitgesloofd bij de oefeningen, die in de Verenigde Staten zijn gehouden als voorzorgsmaatregel tegen een mogelijke aanval met kernwapens.

Na lezing van een geheime boodschap stelden de organisatoren alles in het werk om tijdig klaar te zijn voor het „bombardement" op hun stad dat volgens hen om zes uur 's avonds moest plaatsvinden. Tegen drie uur ontdekte echter iemand, die de tekst van de geheime boodschap nog eens bestudeerd had, dat men zich vergist had en dat de stad sinds vijf minuten voor twee reeds verwoest was en wel zodanig „dat zij sinds die tijd van de kaart van de Verenigde Staten was verdwenen".

KUNNEN ATOOMWAPENS UITGEBANNEN WORDEN?

Londen, 18 juli.: — De Britse premier, Macmillan, heeft in antwoord op in het Lagerhuis gestelde vragen verklaard, dat het niet mogelijk zou zijn de atoomwapens geheel en al uit te bannen. Dat zou alleen kunnen, zei hij, wanneer rekenschap zou U kunnen worden afgelegd van de gehele produktie van splijtbaar materiaal in het verleden. Dat was volgens hem niet mogelijk.

VIJANDEN VAN HET HONGAARS REGIEM

WENEN, 18 juli — Radio-Boedapest heeft donderdag gemeld, dat Hongaarse parlementsleden erover hebben geklaagd, dat „vijarden van het regiem" begonnen zijn met het verstoren van de broodvoorziening van de bevolking.

Zij eisten, dat de schuldigen streng worden gestraft, aldus de zender.

KORT NIEUWS

Volgens het Perzische blad „Etelaat" heeft een Russisch schip, de „Achkhabad", op de Kaspische Zee schipbreuk geleden, na door een hevige storm op de klippen te zijn geworpen. Over het lot van de 270 passagiers is niets bekend.

— — —

Mr W. Baron van Boetzelaer (de Nederlandse ambassadeur in Frankrijk) heeft maandagochtend in de tuin van de ambassade een onderscheiding van een Franse amateur-bloemkwekersvereniging voor de sterkst geurende roos in ontvangst genomen. Deze was op 20 juni toegekend aan de Nederlandse kweker M. Leenders te Tegelen.

— — —

De filmkomieken Abbott en Costello (die 20 jaar hebben samengewerkt) zijn uit elkaar gegaan. Abbott, die 61 is, zou enige tijd rust willen nemen. Costello is tien jaar jonger.

— — —

Een gewezen piloot van het Roemeense leger, die in 1946 is uitgeweken en nu in Italië verblijft, is van plan volgend jaar een vliegende schotel te bouwen, plaats biedend aan vier personen. Zijn proeven met verkleinde modellen zouden bevredigend zijn geweest.

— — —

De eerste was- en zeefinrichting voor uranium in de Duitse Bondsrepubliek zal, bij wijze van proef, te Ellweiler in de Paltz worden gebouwd. Een jaar geleden werd in dit gebied uranium-houdend erts gevonden.

— — —

Bij K.B. is verleend de eremedaille verbonden aan de orde van Oranje-Nassau, in zilver, aan: mejuffrouw L. M. E. Zorgvol, gewezen dienstbode op het Gouvernementshuis te Paramaribo. De heer J. F. Menes, koelhuisbaas bij de Curacaosche Handel Maatschappij N.V. te Paramaribo.

BRITSE MILITAIRE VLIEGER VERMIST

Londen, 18 juli.: — De Britse majoor-vlieger Ogilvie (die zich in de tweede wereldoorlog meermalen heeft onderscheiden) wordt sedert drie weken vermist. De majoor had op 24 juni van verlof moeten terugkeren. De politie heeft kunnen vaststellen, dat majoor Ogilvie tijdens zijn verlof niet naar Glasgow is gegaan, zoals hij tevoren had gezegd.

Een woordvoerder van de basis waaraan de vermiste vliegerofficier is verbonden, deelde mee, dat de verdwijning ongerustheid heeft gewekt, omdat Ogilvie op de hoogte was van de inhoud van talrijke geheime documenten.

POOLSE OVERHEID BESTRIJDT DE ZWARTE MARKT

WARSCHAU, 18 juli — De Sejnt (de Poolse Tweede Kamer) heeft een wetsontwerp aangenomen ter beteugeling van de geldmakerij op de zwarte markt.

In ernstige gevallen kan iemand die zwarte handel gedreven heeft gestraft worden met confiscatie van zijn gehele bezit.

Blijkens een mededeling van de man die het ontwerp indiende, zijn er van de 22.000 gevallen van „speculatie" (de naam waarmee in Polen de zwarte handel wordt aangeduid) die ter kennis van het bureau van de openbare aanklager zijn gebracht, slechts 6.000 onderzocht. Als gevolg hiervan kregen 1.500 mensen een boete van ƒ. 2.200 en drie maanden gevangenisstraf. De Minister van Justitie zei dat zijn minishierin veranderng tracht te brengen. terie hierin verandering tracht te brengen.

DE „WELBILT" 1957 AIRCONDITIONER IS EEN STIJLVOL SIERAAD MET TAL VAN VOORDELEN

ORANJESTAD.— Van Casa Electronica, die voor Aruba het agentschap heeft van de „Welbilt" airconditioners, kregen wij een aantal interessante bijzonderheden aangaande dit merk airconditioning, dat glansrijk de toets der vergelijking met iedere airconditioning van klasse kan doorstaan. Deze airco heeft werkelijk tal van voordelen, die het tot een gewild artikel in elke woning maken.

Immers, de „Welbilt", is een product van de gelijknamige fabriek in New York. Het meest gevraagde huismodel is de 1 PK eenheid, een elegant klein apparaat, dat echter in zijn soort bijzonder krachtig genoemd kan worden. Proefondervindelijk is komen vast te staan, dat de koelcapaciteit van de 1 PK „Welbilt" groter is dan die van zijn soortgenoten. Voordelig is dit apparaat ook, omdat het klein is: hierdoor is het geen ontsierend meubelstuk in de kamer; integendeel zelfs. Wil met het helemaal niet kunnen zien, dan is het door zijn kleinheid in iedere kamer gemakkelijk camoufleerbaar. Het chassis van deze 1 PK „Welbilt" is uit één stuk gemaakt, wat het voordeel biedt, dat het apparaat met een minimum aan inspanning verplaatsbaar is. Vooral bij verhuizingen e.d. zal dit voordeel naar voren komen.

Ook zij, die nog nooit tot de aankoop van een airco hebben willen overgaan, omdat naar hun ervaring alle airconditioners „brullende motoren" hebben, moeten dit apparaat eens gaan bekijken, of beter „beluisteren". Dit nadeel bij airconditioners heeft n.l. altijd de grootste aandacht van de fabriek gehad en thans is bereikt, dat door middel van een speciaal geluidsisolatie-systeem, de motor practisch niet meer hoorbaar loopt.

Verder kan de koude luchtsroom, die de „Welbilt" voortbrengt door middel van deflectoren, die een draaibaarheid hebben van 180 graden, in elke gewenste richting gestuwd worden.

Het schoonmaken van de „lift out" filter is bij dit merk ook al een probleem meer. Via de voorzijde van het apparaat kan men gemakkelijk bij de filters komen, die zonder enige moeite van stof en andere ongerechtigheden ontdaan kunnen worden. Men behoeft ook niet bang te zijn, dat de filters, die toch vrij veel te lijden hebben spoedig versleten zullen zijn, want ze gaan volgens de fabriek „een mensenleven" mee.

De „Welbilt" die met slechts een paar knopjes bediend wordt, en die behalve in het 1 PK model, ook in het 3/4 PK model geleverd kan worden, heeft een aluminium condensatiepan, een voordeel dat vooral door technici onmiddellijk ingezien zal worden. Het koelsysteem wordt voor vijf jaar gegarandeerd.

AIRCONDITIONING EN VOLKSGEZONDHEID

Moderne koelsystemen redden mensenlevens, sparen kapitalen en zijn een uitkomst in de tropen.

We horen U denken alweer airconditioning, het is tegenwoordig al airconditioning wat de klok slaat, inderdaad U heeft gelijk, maar aan een zo belangrijk onderdeel van onze samenleving n.l. de koeltechiek kunnen wij niet ongemerkt voorbijgaan. Immers hoe zou het leven zijn op ons eiland zonder koeling, zonder airconditioning? Deze moderne vorm van luchtbehandeling die een steeds grotere vlucht neemt, komt steeds meer binnen het bereik van de gehele bevolking.

„Laten we nog eens terug kijken en eens zien hoe het vroeger ging. Vroeger kenden wij toch immers geen airconditioning? En toch waren er toen ook al reeds mogelijkheden en werden er ook schuchtere pogingen gedaan zich tegen de hitte te verzetten. Wat de resultaten daarvan waren laten wij gaarne aan Uw verbeelding over.

Zo bediende men zich dan vroeger van charmante jongedames die met elegante bewegingen en door middel van palmbladen de heer der schepping koelte toewuifden. Behoudens dat deze manier van koelen nog wel eens een echtelijke wrijking teweeg bracht, was deze manier niet wat U noemt regelmatig en voor de betrokkene vrij inspannend. Afgezien van het feit dat deze methode vandaag aan de dag vrij kostbaar zou zijn, gezien de hoge salarissen en de sociale voorzienine en, betwijfelen wij of heden ten dage personeel voor deze betrekking zou kunnen vinden. Wat vroeger dus wel ging gaat nu niet meer op.

Zo U vroeger Uw biertje koelde door het gewikkeld in een natte sok in een raamkozijn op de wind te zetten, zo haalt U het nu steenkoud uit de ijskast. U prakkizeert niet meer om het anders te doen.

Een hele vooruitgang was, toen de electriciteit op ons eiland haar intrede deed. Met deze electriciteit deden ook al heel spoedig de fans en windmolentjes hun intrede, dat was me even een vooruitgang. Ventilatoren op het bureau, tegen het plafond, tijdens het eten op de tafel gericht kortom overal trof men ventilatortjes aan, die van alles deden, de papieren rompslomp op Uw lessenaar vloog weldra in het rond. Uw haren zaten al heel vlug in de war en als U het ongeluk had om betranspireerd in de luchtstroom terecht te komen dan liep U tien tegen een een verkoudheid op. Maar echt koelen? neen dat deden ze bepaald niet. U kon er op rekenen dat de warme lucht gezellig door elkaar gemalen werd, maar droge frisse lucht kreeg U niet. Men bleef dan ook constant doorzoeken naar betere middelen om voor iedereen het leven in de hitte dragelijk te maken.

Wij hebben eens is de tropen een feest meegemaakt waarbij men om de hitte te weren, een kunstmatige ijsberg midden in de danszaal had opgetrokken. Inderdaad was het bij deze smelttemperatuur van het ijs heerlijk koel en best om uit te houden. Natuurlijk zou men iets dergelijks in het klein ook in huis kunnen uitvoeren.

U zoudt een blok ijs van laten we zeggen 750 k.g. in Uw slaapkamer kunnen installeren en U zou bij de verkregen temperatuur heerlijk slapen en werken. Wel zult U dan een oplossing voor al dat lekwater moeten zoeken, maar het is te doen. Natuurlijk moet U dan wel een degelijke afspraak maken met de ijsleverancier en zorgen dat U altijd thuis bent om dat ijs in ontvangst te nemen. Informeert U dan tegelijkertijd even naar de prijs van het ijs, dan zult U met ons van mening zijn dat ook deze manier van koeling niet bepaald de meest bedrijfszekere en zeker niet de efficientste is. Na nog vele experimenten en dito mislukkingen zijn de grote fabrikanten van koeltechnische apparaten er toch in geslaagd een toestel in de handel te brengen, dat het koelen tot een waar genot maakt en de eenvoud zelve is.

Het zijn vooral de amerikanen geweest die dit probleem tot een uitermate bevredigende oplossing hebben gebracht. En dan te denken dat zij zich al deze offers en moeiten getroost hebben om alleen maar gedurende de warme zomerdagen soelaas te kunnen verschaffen terwijl wij in de tropen er het gehele jaar van profiteren, zegt toch wel genoeg.

Gelukkig bezit ons eiland voldoende activiteit en zijn onze dealers dermate actief dat ons steeds het beste en modernste geboden wordt wat de V.S. te bieden hebben.

Dit is dan ook een van de redenen dat wij U regelmatig op de hoogte houden van deze voor de gehele bevolking zo belangrijke vooruitgang op koeltechnisch gebied.

Dat ons gehele tropenleven, niet alleen voor die groep die hier slechts tijdelijk aanwezig is, maar evenzeer voor hen die hier geboren en getogen zijn, in hoge mate afhankelijk is van de moderne koeltechniek zal toch niemand kunnen betwijfelen.

Dat ook de bevolking het op prijs stelt haar levensmiddelen en vooral haar vleeswaren bekoeld, hygienisch verpakt, vrij van vliegen en insecten te kunnen kopen en bewaren, mag blijken uit het feit dat onze slagerijen kosten noch moeiten sparen en op deze wijze een belangrijk aandeel hebben in onze volksgezondheid. Vergelijkt U dit eens met b.v. een kleine 20 jaar geleden en nu. Moest men vroeger met beide handen de vliegen van het te kopen vlees wegjagen om te zien welk soort vlees het was, nu lopen de slagers gelijk laboranten in luchtgekoelde ruimten en ligt het vlees erbij als ware het van zojuist geslachte dieren. Geen vliegen, geen insecten, geen bedorven waren.

Dit alles danken wij aan de koeltechniek. Maar er is meer, al staan we daar niet iedere dag bij stil.

Dat ons grootste ziekenhuis steeds meer verpleegkamers met airconditioning laat uitvoeren, niet alleen om het de patienten zo aangenaam mogelijk te maken, doch eveneens om het genezingsproces te bevorderen. Dat er diverse medicijnen beschikbaar zijn die vroeger in de tropen niet houdbaar waren en die nu uit voorraad leverbaar zijn en in noodgevallen direct ter beschikking zijn. Kwam daar vroeger eens om.

Dat dank zij de moderne koeltechniek voldoende bloed geconserveerd kan worden en direct ingrijpen mogelijk maken. Och eigenlijk staan wij daar niet eens meer bij stil het is alles zo gewoon, dat het alleen maar op zou vallen indien het er plotseling niet meer zou zijn.

Deze factoren beschouwen we allemaal als vanzelfsprekend, niemand realiseert zich welke grote inspanningen en teleurstellingen hieraan, vooral zijn gegaan. Was vroeger het aanschaffen van een airconditioningapparaat een onderneming die durf en financiële offers eiste, tegenwoordig is zulks nog eenvoudiger dan het kopen van een ijskast. Het feit dat hier op ons eiland alleen maar het beste van het beste op dit gebied wordt geimporteerd, geeft de koper van een toestel het veilige gevoel dat zijn geld goed besteed is, dat men een toestel in bezit krijgt waarmede men zijn gezondheid bevordert, een toestel waarvan iedere nacht opnieuw plezier wordt beleefd jaar in jaar uit.

De zegeningen van de airconditioning

Geen woning behoeft „ondragelijk warm" te zijn.

Sinds de oudste tijden is het streven van de mens erop gericht geweest om zo geriefelijk mogelijk te leven. Toen de eerste mens een hol betrok om zich aan de barre invloed van het klimaat te onttrekken, legde hij onbewust de grondslag van de moderne woning met al haar gemakken en comfort. Al spoedig bracht de uitvinding van het vuur bescherming tegen de koude, waardoor het mogelijk werd de aarde ook buiten de tropische gebieden te bevolken. Hoewel in de loop der tijden de verwarmingsbronnen een grote ontwikkeling doormaakten, is er geen principieel verschil tussen het eerste rokerige vuurtje en de meest moderne centrale verwarming. In alle gevallen ontstaat de warmte door verbranding van een daartoe geeigende brandstof. Opvallend is het dat het tot voor zeer kort onmogelijk was om wat te doen tegen de hitte en de zo deprimerende vochtigheid van de lucht.

Het was een Amerikaan die zich voor het eerst realiseerde dat behalve een goede regeling van de temperatuur, een juist vochtgehalte van de lucht noodzakelijk is om een ideaal klimaat te bereiken.

Hij bracht dit in de praktijk aan het begin van deze eeuw, door aan een papierfabriek een instaliatie te leveren waarmede behalve de temperatuur ook het vochtgehalte van de lucht geregeld kon worden. Op dit succes is de gehele moderne airconditionings-industie opgebouwd.

Eerst na de tweede wereldoorlog was de ontwikkeling zover voortgeschreden dat algemene toepassing in de woning tot de mogelijkheden ging behoren.

Thans zijn er enige honderden fabrieken van z.g. roomcoolers op de markt verschenen welke alle volgens hetzelfde principe werken en voor een lage prijs opmerkelijke prestaties leveren. De grote sprong werd gemaakt toen omstreeks 1950 algemeen de „hermetically sealed unit" werd toegepast. Hiermede werd het de fabrikanten mogelijk een toestel te leveren dat uiterst betrouwbaar is en geen onderhoud nodig heeft. Vaak wordt zelfs een garantie gegeven voor 5 jaar, waarmede de betrouwbaarheid van het product wel zeer duidelijk wordt aangegeven.

Het electriciteitsbedrijf, dat het grote belang van airconditioning spoedig onderkende voerde al spoedig een speciaal tarief voor de roomcooler in, dat het mogelijk maakte om voor een klein bedrag per maand de tropen te ontvluchten en te genieten van de weldaad van koele nachten en ongestoorde rust.

Vanaf dat moment begon de roomcooler zijn zegetocht over ons eiland. Uitweiden over de voordelen hiervan heeft weinig zin. Per advertentie wordt hier alles over bekend gemaakt.

De persoonlijke ervaring spreekt nog veel duidelijker; wie eenmaal aan den lijve heeft meegemaakt wat 't betekent om regelmatig een „frisse neus" te kunnen halen, weet dat de vele loftuitingen niet overdreven, doch een feit zijn.

De tijd is niet ver meer dat in de tropen de roomcooler even onmisbaar zal zijn als de kachel en haard in de koude landen.

Ongetwijfeld komt er een tijd dat gehele woningen gekoeld zullen zijn en dat hier een huis zonder airconditioning even onlogisch is als een woning in de poolstreken zonder verwarming.

Voor geinteresseerden volgt hier een simpele uitleg van het principe, met behulp van een paar voorbeelden uit het dagelijks leven.

> *„Air conditioning is the control of the humidity of air by either increasing or decreasing its moisture content. Added to the control of humidity is the control of temperature by either heating or cooling the air, the purification of the air by washing or filtering the air, and the control of air motion and ventilation."*

Voorbeel 1: Maakt U Uw voorhoofd nat met eau de cologne (alcohol); het wordt dan koel omdat de verdampende alcohol de daarvoor nodige warmte aan Uw huid omttrekt.

Voorbeeld 2: Wanneer U een koel drankje inschenkt, ziet U dat het glas beslaat en er zich in het lekschoteltje een plasje water vormt.

Voorbeeld 3: Bij het oppompen van een auto of een fietsband wordt de pomp heet.

Welnu zie hier de toepassing van deze voorbeelden.

In Uw roomcooler bevindt zich aan de kamerzijde een radiateur. Hierin wordt een fijn straaltje vloeistof gebracht dat in de koeler verdampt, zoals de eau de cologne op Uw voorhoofd. Resultaat: Het koellichaam oftewel evaporator wordt koul. Een ventilator blaast hierover de kamerlucht heer, hierdoor „beslaat" de koeler net als glas, en het vrijkomende water loopt onderin de roomcooler en wordt buiten de kamer afgevoerd. De lucht in de kamer is dus gekoeld en gedroogd, waardoor dus de aangename atmosfeer ontstaat die de mens rustig laat slapen en overdag zijn werkprestaties zo opvoert. De verdampte vloeistof wordt uit de evaporator weer opgevangen en door een pomp of compressor samen geperst tot op hoge druk. De damp wordt daardoor zeer warm, zoals de lucht in Uw bandenpomp. Deze hete damp wordt geblazen door een tweede ventilator.

Daar deze buitenlucht t.o.v. de hete damp koud is, slaat de damp neer op de binnenzijde van de koeler en wordt dus weer vloeistof, waarmede de kringloop van het proces weer is gesloten.

De waarmte van de lucht uit de kamer word dus opgenomen in de damp in de evaporator. De buitenlucht die langs de condensor strijkt onttrekt weer de warmte aan de damp. Vandaar dat U achter uit de roomcooler zoveel warme lucht voelt komen. Dit betoog verschafte U slechts theorie, doch op de praktijk komt het aan. Daarom deze goede raad: plaats een roomcooler in Uw woning en onderga zelf de zegeningen van airconditioning.

* Luchtbehandeling is het regelen van de vochtigheidsgraad van de lucht door vermeerdering of vermindering van de aanwezige hoeveelheid vocht. Hierbij wordt gevoegd de regeling van temperatuur door verwarming of koeling, het reinigen van de lucht door wassen of filtreren en de regeling van luchtbeweging en ventilatie.

Diana Dors en airconditioning

NEW YORK: Diana Dors, de Britse „Marilyn Monroe", kwam bij haar recente bezoek aan de Verenigde Staten in de headlines, ook al omdat zij de meest vurige getuigenis aflegde ter verheerlijking van airconditioning.

Tijdens haar verblijf in New York onderweg van Londen naar Hollywood, waar zij samen met George Gobel zal optreden in de film „Ik trouwde een vrouw", vroeg men Diana wat zij het prettigste vond in de Verenigde Staten. Zij antwoordde: „Ik heb airconditioning ontdekt! U mag in de krant zetten, dat ik sinds ik naar Amerika kwam, ik liever met airconditioning dan met mijn man slaap". Haar echtgenoot, Dennis Hamilton, Brits makelaar in onroerende goederen, voegde er echter aan toe: „Maar ik verwacht een verzoening".

PAGINA TRES

Camel a elimina Sears den promer di torneo pa Copa Juliana

Aida I a lanza promer strike

(Di nos Sportreporter)

O'STAD.— E torneo po Copo Juliona a worde inougura dioRozon anochi pa Reina di Deporte Aida I, kende ocompanjo di presidente y secretario di A.B.B.A. Sres. Albertico Arends y Johnny Oduber respectivamente, y e capitannon di e dos equiponan Comel y Seors, Guillermo Richardson y Groeneveldt respectivomente, a lonzo un perfecto strike pa home.

Camel como equipo visitador ya den e promer mitad di e inning inicial a anota cuatro carrera. Abridor Guillermo Richardson ta ricibi base por bola di pitcher J. Duinkerk. Reid ta pone toque di sacrificio pero ta yega safe ariba error di primera base Havertong. Base por bola pa Pep Richards ta yena e basenan sin out. Harold Hughes, cuarto bate, ta ricibi ponche, pero Adolfo Richardson ta conecta fuerte hit den centerfield empuhando tres carrera. Error di centerfielder Groeneveldt ta permiti Adolfo yega te tercera. Jones ta bira out number dos cu rolling pa tercera. Antonio Richardson ta conecta fuerte linea den rightfield cu Brown ta laga cai pa e tercer error di e inning y permiti Adolfo Richardson anota. Vos ta come ponche cerrando e inning.

For di monticulo di Camel ta lanzando Sonny Baptist. Abridor Larmonie ta habri cu hit den rightfield. Seguidamente Phillip Bryson, mihor conoci bao di su nomber di pugilista Sam Langford ta busca toque di sacrificio, pero ta yega safe ariba mal tiro. Jack ta sali di short pa primera, pero cu Groeneveldt al bate catcher Richards ta comete passball y Larmonie ta anota adelantando Langford te tercera. Largo fly den leftfield di e capitan di Sears ta permiti Sam anota cu picicorre. Gibbs ta bira tercer out cu foulfly pa tercera.

E score ta bira 6-2 na favor di Camel den e promer mitad di e tercer inning. Despues di un out Adolfo Richardson ta ricibi base por bola y ta roba segunda. Hit di Jones den centerfield ta trece Adolfo te home. E tiro pa home a worde provecha pa Jones pa yega te segunda. Cu un zurdo Antonio Richardson na bate Jones ta haci e riscante hugada di roba tercera. Antonio ta sali cu infield fly, pero Vos ta camna gratis pa primera. Esaki ta sali di roba y mal tiro pa segunda di catcher Gibbs ta permiti Jones anota e sexta carreda di su novena.

Cerrando e cuarto inning Sears ta anota su ultimo dos carreranan di e partido. Groeneveldt ta habri cu hit pa leftfield. Cu fielder's choice e siguiente bateador ta embasa, mientras cu Groeneveldt tambe ta safe. Passball ta permiti ambos corredor avanza. Gibbs ta conecta hit den centerfield empuhando Groeneveldt. Centerfielder Hughes a fildea den e promer bounce y ta haci magnifico tiro pa home pa ataka Brown, pero catcher Richards ta laga e bala cai. E carrera aki a pone e score 6-4, ainda na favor di Camel.

Cinco hit ta worde conecta door di e toleteronan cigarrillero den septimo inning pa tres carrera mas aumentando nan ventaha. Reid, Pep Richards, Harold Hughes, Adolfo Richardson y Jones a conecta hit consecutivamente pa e tres carreranan cu a haci e score 9-4.

E hitnan aki a worde conecta promer cu pitcher Duinkerk por a completa e promer out di e inning. Cu nan ultimo oportunidad na bate Camel ta bolbe anota tres carrera. Despues di un out, Adolfo Richardson ta conecta su tercer hit di e partido, cual tabata un tribeyote den leftcenter. Jones ta sigui su ehempel cu un single pa rightfield. Antonio Richardson ta embasa pa error di segunda base. Un tobeyote den leftfield ta empuha Jones y Antonio cu e ultimo carreranan di e partido. E score a bira 12-4.

Pitcher Sonny Baptist a resulta pitcher ganador y a primiti unicamente cuatro hit, regala tres base por bola y propina cinco pouchete. Su equipo a cometele dos error.

Duinker a resulta pitcher perdedor y a worde castiga cu nada menos cu diezdos hit. Ela regala tres base por bola y propina ocho ponche. Su equipo a comete cinco error.

E derrota aki a elimina Sears su chensnan di gana e Copa Juliana, mientras cu Camel lo tin di enfrenta Heineken's dia 24 di juli.

Hersengymnastiek di „Amstel"

ORANJESTAD. — Aruba Royal Club cu a mustra masha sportief a perde.

Pa di tanto biaha nan a bolbe tene un hersengymnastiek diarazon anochi, cual hersengymnastiek a ser trasmiti pa Radio Kelkboom y sponsored pa „Amstel". Prome cu nan e cuminza cu e partidonan Dakota contra Rio Club, nan kier a dicidi e desenlace di esun di siman pasa entre Caribe Club y Aruba Royal Club, kende nan a keda empata 8-8. Royal Club a mustra di ta masha sportief y a presenta cu su seis participantenan, mientras cu ora e apuesta mester a cuminza, Caribe Club no tabatin mas cu tres representante. Sinembargo nan a dicidi di cuminza e hersengymnastiek, cu e speranza cu e otronan lo aparece mas laat. Nan a convini pa hanja cinco pregunta mas, cu cual preguntanan Caribe a gana Royal Club, contestando cuatro bon. E otro wega entre Dakota y Rio Club a termina cu 6-3 pa Dakota. E proximo wega lo ta diarazon entre Aruba Social Club y Arrowak. Na cua club e lo tuma lugar no ta dicidi ainda.

EXPRESIONNAN DI EISENHOWER DESPUES DI TRES DIA DI DISCUSION

WASHINGTON — Despues di tres dia di discusion, presidente Mericano, Eisenhower, y e prome ministro di Pakistan, Suhrawardy, a publica un declaracion comun, declarando cu atrobe nan a confirma nan determinacion pa resisti agresion.

Eisenhower a expresa speranza cu kestionnan manera esun di Kahmir y particion di e awa den territorio di e Rio Indus lo worde regla pronto na un manera husto y permanente.

VAPOR ITALIANO „MARTHA" A PASA CANAL DI SUEZ

HAIFA — E bapor di carga Italiano „Marta" cu ta mantene un servicio entre costa di Africa oriental y Eilath huntu cu dos boto Dinamarques, a pasa door di Canal di Suez sin ningun incidente cu destinacion pa Eilath, caminda e ta worde spera otro seman.

EXPLOSION DEN DISIERTO DI NEVADA

NEVADA — Un portavos di comision di energia atomico Mericano a anuncia cu e explosion atomico cu lo a tuma lugar ayera den desierto di Nevada a worde pospone pa por lo menos 48 ora.

Un otro explosion cu lo a tuma lugar awe, tambe lo worde pospone. E portavos a bisa, cu e tecnicoonan lo tene un conferencia pa dicidi si e explosion di awe lo por sigui toch.

LOQUE NEW YORK TIMES A SKIRBI

NEW YORK — „New York Times a scirbi cu Rusia tin un retraso importante riba Merca riba terreno di desarollo di proyectilnan balistico intercontinental, segun informacionnan „autoriza" for di Washington. Rusia ta concentra su mes principalmente riba proyectilnan balistico pa distancia di mas o menos 300 a 950 km, asina e corant a bisa.

UN CONGRESO DI TRES MILLION CATOLICO NA PEKING

PEKING — Representantenan di mas cu tres million catolico na China a cuminza un Congreso na Peking, di cual e obheto principal ta formamentu di un union catolico nacional. E congreso lo dura un seman.

REY MOHAMED A YEGA MOSKOU

MOSCU — Rey Mohammed Zahir Shah di Afghanistan, a yega Moscu antajera pa un bishita oficial na Rusia. caminda el lo keda 14 dia.

DESAPARICION DI OGILVIE

LONDEN — E piloto Ingles, Ogilvie: kende a distingui su mes den segundo gera mundial, ta worde perdi tres seman caba. Riba 24 di Juni Ogilvie mester a bolbe di su verlof. Poliz no por determina si el a bai Glasgow durante su verlof, manera tabata su intencion.

Un portavos dje base, na unda Ogilvie ta traha, a participa cu su desaparicion a causa alarma, pasobra Ogilvie tabata na altura di varios documto secreto.

DEBE N' SA BIRA BIEUW

Maestro: Janchi, si bo mama duna bo un fuerte pa bo bai cumpra un florin di cos, cuanto bo ta haya di buelto?

Janchi: Nada!

Maestro: Nada??

Janchi: Si, pasobra e tiendero ta tene sobra pa loke mama debe di siman pasa.

Cumpleanjos feliz

Felicitaciones pa e jovencito Franklin Dennis de Cuba cu ta cumpli 1 anja dia 19 di Juli pa parti di su tata y mama, rumannan, welo, tata y omonan, y demas famlanan.

— — —

A cumpli 79 anja di edad Anna Rasmijn y ta ricibi masha pabien di su jiunan Johan, Romana, Marianita, Antonio, Francisca, Juan, Juanita, Candida, su 22 nietonan, 2 bisanietonan y su rumannan.

— — —

Awe ta cumpli anja Sra. Maita Webb, y ta ricibi felicitaciones di su mama Chita, tata Felis, rumannan Antonio, comer Marianita, Catarina, Epifanio, comer Berta, Coleta y Coli, tambe di su cinco jiunan Dora, Pedro, Rita, Aura y Emma.

— — —

A cumpli tambe 41 anja Sra. Nicasia Geerman, pa cual motibo e ta ricibi pabien di su esposo Luis Geerman, jiunan Lucas, Jose, Doei, Josefina, Shoni, Felis, Frain, Aida, Anehel, mama Adelaida, tambe di Jacinto Werleman, y comer y compernan.

— — —

Masha pabien ta bai pa Elisabeth Semerel pa parti di su tata, mama, rumannan. Angela. Crispino, Mariano, Ana. Nady. Joon. Nel, Rico, Elsa y Juan.

— — —

A haci 1 anja e jovencito Cresencio Ras y ta ricibi pabien di su tata, mama, rumannan Lucia, Benita, tambe di Thomas, Catarina, Hilda, Sylvia, Nicolina, Egidia, Fabia, Severino, y di tur su amiguitonan.

— — —

A cumpli 1 anja dia 18 di Juli e jovencita Frida Dubero y ta ricibi felicitacion di su mama Adriana, tata Chomi, rumannan Jorge, Filomena, Eddie, Ruben, 2 welanan welo, tanta y omonan, primo y primanan, Dora, Goito, Pedro, Capi, Chichi, Goya, y famia Larez.

— — —

Tambe nos ta feliciteer Joseph Petrochi, Camilio Geerman, Bicente Perez, Vicenta Paula Farro, Clara Elísabeth Lampe. Emiliano Matos, na tur es hendenan aki cu a cumpli anja dia 19 di Juli nos mas sinceras felicitaciones.

— — —

Felicitacion pa Camilio Geerman, kendè a cumpli 8 anja pa parti di su mama Leonida, tata Juan, rumannan Lorenzo, Timoteo. Francisco, Toribio. Efrain, welanan Mauricia y Logenia y demas famianan.

PAPIA CLA

Hue: Conta mi cla. Kico a socede ora e homber aki a dal bo e moketa.

Pedro: Meneer el a dal mi tres moketa.

Huez: Com bo kier meen di tres moketa?

Pedro: Wel meneer, pasobra ami a dal e esun di dos.

Anochi

Anochi tur cos ta mas combrio.
Anochi tur pushi ta pretu.
Pa scur i tristo cu anochi ta, mainta ta alegra tur cos.

Nomber

Un bon nomber ta mas mehor cu zeta.

Un nomber afama i venerable.

Nan nomber ta para den buki di bida.

Quen cu risca cosnan grandi, ta pone su bon nomber indispensablemente na peligro.

E herencia di mas grandi ta un nomber honrado.

Pa avisos y tur correspondencia pa „Arubaanse Courant" dirigibo na: Nassaustraat 85, Oranjestad. Telefoon 1116 - Directie y Avisos 2116 - Redaccion y Suscripciones. Numero suelto di ARUBAANSE COURANT por worde obteni na San Nicolas na Union Store, Mainstreet.

AGENDA

Diabierne 19 di Juli

CINE

DE VEER THEATER 20.30: „La Olimpiada Internacional de Footbal por la Copa Fifa 1954"
RIALTO 20.00: „El Crucifijo de Piedra"
PRINCIPAL 20.00: „To Hell and Back"
AURORA 19.30: „Ma and Pa Kettle at Waikiki"
SAVANETA 19.30: „The Great Lie"

RADIO KELKBOOM
209 m. — 1435 kcl.

11.30 Toni Aguilar
12.00 Lunchmuziek
12.25 Nieuwsberichten (Boekhandel)
12.45 Musica Norteamericana
1.00 Musica cu Guarachas
1.15-1.30 Lopez Balaguer
4.00 Nelson Pinedo
4.30 Programma van Wimco
5.00 Programma van Winkel
5.30 Trio Los Paraguayos
6:00 Carlos Pizarro
6.15 Cumpleanjos feliz
6.30 Dinermuziek
6.45 Voorlichtingdienst
7.00 Noticias (Pap.) di Schlitz.
7.15 Rafael Muñoz
7.30 De 2 Jantjes
7.45 Nieuwsberichten (Boekhandel)
8.00 Musica Norteamericana
8.15 Novela „Mia o de Nadie"
8.30 Hermanas Padilla
8.55 News in a Nutshell
9.00 Musica cu Enrique Jorrin
9.15 Prot. Uitzending
9.30-10.00 Selecciones di Siman

VOZ DI ARUBA
457 m. — 655 kcl.

06.00 Apertura
06.05 Dushi amanecer na Aruba
06.30 Melodias di Texas of Hawaii
07.00 Dedica na oyentenan na exterior
07.30 Polka
07.50 Antilliaanse klanken
08.00 Sluiting (tot 12.00)
12.00 Apertura
12.03 Melodias Hulandes
12.15 Noticias Internacional y Antillano na Hulandes
12.30 Seleccion di merdia
13.00 Mundo en marcha
13.15 Notas Antillanas
13.30 Mexico canta en su radio
13.45 Novela Gleem-Tide
14.00 Musica clasica
15.00 Complacencia Super Crema

15.30 Novela Procter & Gamble
16.00 Complacencia Rey de Copas
17.00 Programa „Winkel"
17.30 Ora infantil (Ingles)
18.00 Mario S. Arends presentando: Bo orquesta favorita
18.30 Pabien y melodias popular
19.00 Charla deportiva di Esso
19.15 Servicio pa informacion y publicidad Arubano
19.30 Noticiero na Hulandes
19.45 Musica Ingles
20.00 Noticia y comentario na Ingles
20.30 Novela Colgate-Palmolive
21.00 Complacencia pa nos oyentes Ingles
21.30 „Prose. Poetry and the muse...."
22.00 Clausura

Jamamento di nomber ta un cos odioso.

Solamente door di zonido bo por teme un nomber.

Den nomber tin bez tin un profesia.

Un bon nomber mucho tempran ta ocasiona peso grandi.

Tin nomber ta queda inmortal despues cu su donjo a muri siglonan caba.

Un nomber bunita ta manera un fortuna; hopi bez mas dificil pa mantene cu pa conquista.

PENSE MANERA BO KIER, MA

Mevrouw: Tende aki Mina. ayera nochi m'a mira bo drenta cine cu mi sombre berde bisti. Bo ta haya cu ta pas? Ta bunita?

Mina: Pasobra Mevrouw n' mira mi bon. Tur mi amiganan a bisa mi cu e ta bunita, cu e ta pasa pareuw cu mi cabez y cu el a keda mi sport!

E Condesa Viuda

pa TUYUCHI:

No. 10

Pura Violeta a camna bai te ora cu el a alcanza riba nan terreno. Luego el a pasa door dje terreno montanjo so camina tabatin diferente palonan di ekel i alafin el a alcanza den hardin. Su intencion tabata di slip pasa bai door di un porta di banda i ta p'esai e no a pasa riba e terreno di gras, pero el a tuma un otro camina cu a hib'e p'ariba di cas. Na momento cu el a tuma e direccion aqui, el a mira na fin dje camina aqui dos hende ta camna i despues di un rato el a reconoce nan como George i e yiu muhe di Loudwater.

Mientras e tabata tome ainda cu lo e sigui camna bai duro of scohe un otro camina, el a tende su mama ta jam'e cu tono skerpi di acerca.

Ora cu el a bira su cara cu un rubor inocente riba dje, senjora Conway ya a camna bini e mes caba. I pa mas alivio di e yiu e tabata mira mas alegre cu rabia.

„Mi ta quere cu lo b'a haci mas mehor di sigui p'aqui banda", e mama a bisa mientras el a munstra riba e pareja cu tabata combersando cu otro un poco mas p'ariba. „Mi n' ta quere cu na e momento aqui ni George ni Rosamunda lo ta aprecia bo presencia masha. Mi ta quere cu bo mes tambe lo por comprende esai.

Capitulo VIII.

E ANOCHI DI TRIUNFO

Su manece tabatin masha babel na e hacienda. Wallace, ministro di asuntonan exterior i sobra huespednan di Drylaw a bin lunch aya i despues lo nan arregla e detallenan dje gran reunion cu lo mester tuma luga e mes anochi ai.

E ministro tabata un homber bibu di alomenos 55 anja, cu cara fini limpi feita i algo poco nonchalant den bistimento i maneranan. Pero loque e ministro mes tabata falta na distincion exterior tabata ser rehabilita pa su secretario, quende tabata bon pega i tabatin un proceder correcto.

Stanhope Gordon, un politico hoben, di quende nan tabata spera generalmente cu un dia lo e bira un ministro usable, pero masha sobrio y menos interesante. E cu George Conway tabata bon amigo di otro, pasobra tabata den tur dos su interes di a queda bon amigo di hendenan cu quizas un dia lo por hanja influencia i nificacion den mundo masque com nan sintimentonan particular por ta. Pero e ambicioso Stanhope no tabata posee nada dje animo i energia, cu cual George por a tira su mes den lucha, e n' tabatin nada dje decision inquebrantable di e homber cu prome cun'e lo logra e intento.

Ora cu lunch a termina, e ministro a hala George unbanda i a informa esaqui na un tono severo respecto e historia di desaparicion dje condesa.

„Pa bo cu Sra. Conway esaqui lo ta un historia fastioso. Lo bo no ta desea nada otro, pa e dama ora cu e tabata bini cerca boso, lo à cambia di opinion net ora cu auto a stop dilanti dje cura i sigui su destino".

„Esai ta e conclusion cu ta mas aceptable pa nos", George a responde. — Guise ta quere esai sigur. E ta bon na altura dje manuvranan publica aqui di estranheria. I e tampoco no tin un idea di paradera dje dama. Naturalmente nos tur a spanta masha tanto. Mi no tabata spera nada otro sino cu enter e asunto lo a ser aclara awe, esta mi ta meen asina leu cu e condesa lo ta desea di duna nos un detalle di su desaparicion asina misterioso. Sinembargo loque ainda ta mas complica dje asunto, cu nos no a tende ni un silaba di dje. M'a manda un telegram na su direccion na Londen, pero e telegram a bolbe ma nera desconocido. Na cas e condesa no ta bao di ningun concepcion".

„I bo n' por forma bo mes un idea di loque por a pasa cun'e?"

E ministro a haci e pregunta aqui masha prudente. E tambe a yega di tende dje amistad i intimidad cu tabata existi entre e condesa i George, dje manera cu el a quere cu George lo mester por tabata sa algo di su capricho- i soquetadanan manera varios muhe mas sa tin.

Pero foi contesta di George e ministro a bin comprende cu e asunto dje condesa aqui tabata hopi serio.

Anto George a duna pa contesta:

„Absolutamente mi no por bini na ningun otro conclusion cu loque Guise mes a opina, esta: cu quizas na un momento repentino e condesa a ricibi di un agente estranhera politica un orden cu e mester regresa su pais i probablemente e agente a para sper'e aqui".

Prudentemente e ministro a raspa su garganta.

Na ministerio ta conoci cu relacionnan dje condesa aqui ta mas o menos di un caracter politica. E ta depende di e variosnan quende nos ta considera nan trabao di menor importancia, asina cu esai tin haber cu nos pais anto.

„Mi ta supone", George a cuminza trobe cu un vacilacion den su boz, — cu respecto e ultimo aqui no por tin duda. Aunque cu mi conoce e condesa hopi bon, nunca den mi presencia mi no a tende ni papia mes respecto nada cu por a lamta mi sospecho den e direccion ai.

Wallace a hari. „Esai no ta admira mi tampoco. Hasta mi ta quere cu e condesa no tabata posee gran talentonan pa e actividadnan cu cual nan a confie anto lo e no t'aqui. Pero e ta conta cerca e poco muhenan cu sa warda silencio. Pero loque ta e asunto mes lo mi quier informa bo cu no a yega momento cu nos mester tuma mas pasonan den e asunto ai?"

„Pues si mester tuma pasonan, lo mi quier a tuma primeramente bo conseho den esaqui pa mi sa quico haci".

„Publico lo no hanja bon si bo tene un caso manera esaqui den doofpot, na silencio. E asunto cu e condesa a hui bai cu un otro agente stranjero ta un punto cu muy probable por ta cierto i aceptable. Pero tantem cu nos no a haci un investigacion serio den e direccion aqui no ta queda nos e derecho di calific'e di nada, simplemente pasobra nos no sa nada di dje".

„Naturalmente bo tin razon. I t'asina tambe m'a bisa mi amigonan di aqui di no, munstra nan nonchalant pa cu e misterio aqui prome cu nos a hanja su solucion".

„No. Nos cu ta den posicionnan responsable no por cerra wowo pa e posibilidad cu por ta algo serio tambe por a pasa. Ta desea cu nos tuma pasonan i larga busca e pareja. B'a bisa mi cu b'a entrega e asunto den man di poliz caba?"

„Esai m'a haci directamente i tabata solamente riba advies di mi amigonan cu mi no a tuma demas medidanan".

„Pues", e ministro a dicidi; „Gordon lo comunik'e unbez cu departamento. Lo nos mira quico lo nos por hanja sa di dje na Londen respecto dje dama aqui. Si el a regresa Londen of si el a pasa Canal nos por hanja sa esai facilmente".

„Naturalmente nada lo no ta mas agradable pa nos di tende cu e condesa ta bon di salud".

I cu esaqui e combersacion entre e dos hombernan aqui a termina. I e ministro a bai trobe cerca e combito. Pronto nan a estipula e ultimo detallenan dje anochi ai. E señores foi Drylaw a bai, mientras Stanhope Gordon a manda un telegram detalla pa ministerio. Cu un sintimento di alivio George Conway a pone e presentenan na altura di e pasonan cu a ser tuma pa trece aclaracion den'e misterio aqui.

Tur hende tabata parce satisfecho i nan a larga e asunto aqui drumi por lo pronto, pa nan dedica nan na cosnan mas agradable.

Sra. Conway cu tabatin man jen di trabao, a encarga su yiu Violet, pa bai tene Sr. Loudwater i su yiu muhe compania. Nan a bai quier basta den auto i ora cu nan a regresa tabata laat, de la manera cu Violet no tabatin ocasion mas di hui bai mira su namorado na nan luga di encuentro. Menos ainda e tabatin ocasion di pone un carta na nan correo secreto.

Despues di diner tempran enter e combito a bai Fulborough. Lonja di trigo tabata jen te ariba cu hende, cu tabata spera aya un discurso dje ministro. E combito dje hacienda a tuma luga riba podio.

Ora cu e reunion a cerra un paar di ora, tur hende tabata convenci cu esai tabata un exito i muy en particular un exito pa e segundo orador, George Conway.

E hoben correcto i indifirente aqui tabata desagradablemente impresiona pa e discurso asina caluroso i jen di energia di George Conway i ademas e tabata jalurs riba e simpatia cu su chef tabata munstra abiertamente na George.

Ora cu e combito a bai hunto den un sala mas atras dje edificio, un inspector di poliz tabata spera riba e hendenan aqui.

Ora cu George a pasa el a saluccr:

„Mi tin honor di por papia un rato cu bo, Sr. Conway?" e inspector a informa na un tono poco serio.

„Naturalmente bo por. Ta pa quico asina?"

„A caba di yega un noticia desagradable foi Westford", e inspector a bisa. mientras el a baha su boz.

„Nan a hanja cadaver dje condesa desapareci"....

(E ta sigui)

EL CISCO KID

Por José Salinas y Rod Reed

Ainda Pancho cu Cisco no por yega cerca e tata di Dolores, nan ta coriendo den mondinan ainda. Direpente e Indian cu tabata haci warda a cuminsa fluit. Mes ora un otro Indian a responde cu un otro sinjal di fluit. Pober Cisco ni Pancho no sabi nada di e Indiannan aki, i nan ta core tranquilamente sin spera ningun peligro. Ora cu Pancho a tende e fluitmento di e Indiannan e ta buska di unda e fluitmento ta bini bisando na Cisco: Cisco, e pajaro ci ta canta boenita, bon ta tende un pajaro cantando? Cisco a para su kabai un rato pa e tambe por skoecha si e ta tende e fluitmento cu Pancho a bise. Pero e si no a confia e fluitmento ei, i e la contesta Pancho: Bo sabi kiko Pancho, si ta fluitmento, ta peligroso, pasobra e por ta di hende tambe, pero laga nos spera cu ta pajaro ta cantando.

Tom Richardson, gran detective di fama mundial

E TESORO DEN E TOREN

Pa TUYUCHI

Tur cos a ser aclara

Ora cu anochi a cerra Lord George i Richardson a bai na e toren rondo. Nan pacenshi a ser proba aqui na un manera duro, pasobra nan mester a queda ta spera oranan largo den scuridad; sinembargo e lord no a pone ningun contradiedad,

Ta cos di mas natural cu tabatin cu nan no quier a spanta e bishita nocturna, nan mester a tene cuidao pa nan no cende luz. Alcontrario. E toren mester a queda mes silencioso i abandona i scur manera semper.

Ni un momento Lord Malbony no tabata sinti su mes fastioso. Tur e tempo cu e tabata queda den scuridad cu e detective, esaqui a conte masha hopi aventuranan cu a pas'e. Hasta door di su aventuranan peligroso el a logra conta nan di tal manera cu esaqui tabata sirbi pa duna animo na e lord cu bida nunca no por ta completamente bon i nunca suficiente malo i cu quizas ainda mundo tabatin cosnan scondi p'e, cu por a duna e lord satisfaccion.

Richardson a logra gana e lord asina leu, cu esaqui a priminti di bin bishita e detective tan pronto cu e bin bishita New York i d su banda Rchardson tambe a prepar'e un anochi dibertido na su cas. un anochi di berdadero gozo i cu lo e munstre masha hopi cos cu lo por interes'e.

Combersando asina oloshi a bati 12'or i te ainda nada no a socede Diripiente Richardson a lanta para.

„Milord", el a bisa. „larga nos bam para tras dje schermu ai pa e desconocido no mira nos ora cu e bini. Tan pronto cu e bini aqui lo mi quier arrest'e.

E maestro a pone e scherm pa biento net enfrente bentana, pa unda e bishita mester pasa. P'aden dje toren mes no tabata mucho scur, pasobra luna tabata manda su rayonan door dje toren.

Apenas a pasa 10 minuut. Continuamente e maestro tabata pone su tino riba e kantecInan di e toren mas abao na bista. Porfin su pacenshi a ser recompensa i el a ripara riba e terrasa un silhueta di un homber.

Prudentemente e homber tabata pusha e tabla na e toren rondo i facilmente e maestro a tende e zonido dje tabla, ora cu el a pusha esaqui contra bentana.

„Cielo misericordioso", e lord a murmurra jen di asombro.

„Silencio! At'e ai!"

E ora ai Lord Malbony a mira cla den luz di luna e comunicacion hosikando entre e bentana i e toren mas leu.

Diripiente a aparece riba e tabla un figura di hende, enteramente na pretu bisti, cu tabata camna cu un cierto rapidez i siguridad den e distancia dje dos toren.

„Mira aya, Lord Malbony, ata bo bishita asina misterioso ta bini den e cuarto rondo aqui".

E homber di nobleza no a responde nada. El a spera tur sorto di cos, menos esaqui. Ta di comprende cu e tabata conoce e toren antigua masha bon. Pero cu tur loque a pasa continuamente respecto e toren rondo, nunca por a dal na su sintir algo tocante e toren bandona. Ta com por posible cu di tal manera un hende lo por alcanza den e toren rondo. esai si e no por a comprende pa nada di mundo.

Entretanto e homber mascara i bisti na pretu a alcanza dilanti e bentana. El a zak abao i sin haci di minimo ruido el a bula den e cuarto. despues di cual el a abri su jas i a saca un lanterno electrico foi dje.

Pero n'e mes momento Richardson a bula sali foi su escondite i a acerka e figura cu revolver na man.

„Halta! Un stap i bo ta morto. Mi ta arresta bo den nomber di ley!"

E homber cu a bira mudo di spanto, automaticamente a dal un stap mas atras. Pero el a repara su mes immediatamente i na su turno e tambe a saca su revolver, pero desgraciadamente e maestro tabata mucho mas rapido cun'e, pasobra prome cu el a pensa, e detective a bula ranca e arma foi dje.

E desconocido a escapa un maldicion i a corre bai n'e bentana p'e hui, pero Richardson a cohe den su gara, mientras Lord Malbony a abri un bentana i a cuminza ta grita e criarnan quende tabata para na vigilancia pa ocrre subi tan pronto nan tende boroto,

E maestro a ranca e mascara foi cara dje malbado i a mira awor e cara sin barba i limpi feita di un hoben di alomenos 22 anja.

Primeramente el a cuminza ta munstra resistencia, pero contra e detective e mester a reconoce despues cu esai tabata enbano. E lucha a dura solamente algun minuut. I ora cu esaqui a termina na fabor dje detective, e malbado tabata benta aibao na suela bon 'i boei.

Ora cu e criaman di cas a corre yega bao di direccion dje portier, nan a hanja meimei dje cuarto un desconocido abao na suela, cu mannan 'i boei ta mira sombrio den plafond.

Nan a hanja orden di baha cun'e i nan a bai cerre den un dje cuartonan die castillo. Immediatamente Lord Malbony a manda un di su autonan Everton na bai busca e inspector Herfield, quende a cuminza interroga e arrestant.

Na principio e no quier absolutamente nada. Pero despues cu el a comprende cu su silencio toch lo no yud'e na nada, poco poco el a cuminza ta papia.

Richardson no a exager'e anto ora cu el a calcula cu e caso aqui tabatin relacion cu e caso di cual e castillo aqiu tabata escena 25 anja pasa.

(E ta sigui)

UN MIEMBRO DI FRATERNIDAD MOHAMEDANO ARRESTA

DAMASCO — Corantnan na Damasco a informa ajera mainta cu poliz a arresta un miembro di e fraternidad Mohamedano for di Jordània, Adib Dassuki, kende tabatin orden pa asesina un cantidad di autoridad militar y civil importante. Entre otros ministro di defensa, dos lider di partida comunista y cabezante di servicio di informacion.

Mededeling

De ondergetekenden, vormende het laatste bestuur van de Watersportvereniging „Aruba Boating Club", delen hierbij mede, dat de vereniging voornoemd overeenkomstig het gestelde in artikel 13 van de Statuten ontbonden is verklaard en dat bij notariële acte van 16 Juli 1957 de activa en passiva zijn overgegaan naar de Stichting tot Bestrijding van het Drankmisbruik op Aruba.

Oranjestad, 18 Juli 1957
Auke Cloo, voorzitter;
J.M. Hoen, ondervoorzitter;
P.A. Ernandes, secr.-penningmeester;
G. Dudar, commissaris.

CONSEHONAN NA HUBENTUD

Abnegacion

E absoluta i voluntaria renuncia di nos pasionnan, ta loke nan ta yama abnegacio. Esaki ta un di e mas bunita cualidadnan cu por ta recomenda na un individuo, pasobra e ta impulsabo na lubida bo mes interes, na haci bon sin busca recompensa, na practica caridad, i na hui di e repugnante hipocrecia. Nos mester ta adnega, tanto den nos bida publica, como den nos bida priva, como hombernan di hogar, i como miembronan di sociedad. Abnegacion bai mes tanto, cu desprendimiento, grandeza di alma, i nobleza di procedernan.

Ni un avaro, ni un ambicioso, ni un rencoroso, ni un persona cu ta desea interesnan mundano, por ta abnega. Esaqui ta un virtud cu no tin mas cu un formula pa expresé, esta desinteres; un proposito: haci bon pa e placer di hacié; un solo impulso: e di e recta i honrada concienda.

Como tur hende ta capaz di adulteranan den e mundo aki, sa socede tin bez, cu picaronan ta bisti nan curpa cu un panja di abnegacion falso.

Ta masha necesario busca e filantroponan falso ei, pa conoce, pa boso hui di nan i no imita nan ehemplonan pernicioso.

Mi ta bai duna boso awor, kerido lectores, e clave, pa boso por distingui berdad for di mentira: loque berdaderamente nan ta sinti, o loque nan ta imita sinti.

Un homber berdaderamente abnegado, no ta alardea su bon proceder. no ta conta ningun hende su bon obranan, ni ta busca aplausonan, no ta paga su aduladornan, no ta inclina delanti di carinjonan perfida, ni ta pidi nada nunca pa su mes: Alcontrario, e ta lucha en pro di justicia, i e ta conbati bicio, sin cu den ningun instante di su bida, e carga plannan preconcebi, ni e n' ta trata otronan, cu e interes, di reclamanan, recompensa pa su noble sacrificionan.

En cambio e hipocrita cu ta practica abnegacion pa calculo, ta haci bon aperentemente. pasobra e ta trata na adormecé otronan, pa medio di enganjo, e ta forma rondo di su mes, un aureola di popularidad. e ta fingi sintimentonan, cu en realidad e n' ta posedé, e ta haci inocentenan bira victima di su plannan oculto, e ta busca instrumentonan, i e dia cu e huzga cu a yega e oportunidad cu e mester munstra cu el a haci pa su prohimonan mas cu otro hombernan, e ta tira e disfraz cu ta cubrie afor, i e ta exhibi su mes, tal como e ta, esta interesante i perfido.

Desconfia di hombernan cu ta papia di nan hechonan, pa elogia nan mes, i cu ta presenta nan mes, como hacido di bondad. Esci no ta. ni no por ta nunca, un persona abnegado, pasobra e ta enfermo di e malo moral, cu algun hende ta yama presuncion, i cu ami ta atreve na califica, como un vanidad intolerable.

Un homber abnega. no ta haci otro cos, cu sinti; un interesado, ta calcula. Uno ta tur corazon, e otro tur egoismo.

Precisamente pasobra abnegacion ta un gran virtud, e no ta germina den corazon di tur hende. Pa sintie i practiké cu sinceridad, bo mester stima humanidad, i no un cierto individuo; inclina bo mes dilanti di e imperio di alma, i no dilanti di e poder di un materia, goza mas den bondadnan ageno, cu den esunnan propio, atendé menos na e forma, i mas na e escencia di un cos.

Mi a papia bo di abnegacion, bao di tur su puntonan di bista, pasobra su horizontenan ta tan extenso, cu semper bo por colocabo bao di su benefica influencia.

Quico un maestro, cu ta forsé na sinja bo, na inculca den bo conocimientonan util, cu ta guiabo cu paciencia pa e camina moral, cu ta sinja bo vicio, pa bo odianan, i virtud pa bo practicanan, ta? E ta un ser abnegado.

Quico un bon tata di familia, cu ta traha henter dia, cu ta pensa solamente den bondad di su yiunan, cu ta amor i ternura, cu ta mira pa semper pa felicidad reina den su hogar, cu ta waak riba su yiunan ora nan ta drumi. i ta pensa na prepara pa nan, un provenir tranquil, ora nan to corre impaciente, inrtetenelanlonan cu wega, ta? E ta un modelo di abnegacion.

Quico un ciudadano, cu ta ocupé semper cu bienestar di publico, en progreso i engrandicimiento di su patria, e ubuena marcha di sociedad, cu e respeto profundo na autoridad, cu e estricto cumplimiento cu leynan, i na defundi, sin aspiracion di ningun genero, e bon doctrina i principionan salvador, ta? E ta e tipo perfecto di abnegacion.

Kerido lectornan: percura pues imita nan, i lo bo recogé semper, i mayor premio cu un homber bon por alcanza, esta: e satisfacion di conciencia.

UN DECRETO PRESIDENCIAL NOBO NA CAIRO

CAIRO — Segun un decreto presidencial nobo ta prohibi pa compania Egipcio di Canal di Suez tuma medida, cu ta viola e acuerdo di Constantinopel of e declaracion Egipcio di 25 di April, segun cual nabegacion den e Canal a worde regla. Tur discriminacion den tratamentu di bapornan, cu ta pasa door dje canal ta prohibi. segun e decreto, e organo di autoridad mester cumpli cu e definicionnan pa institutonan di comercio.

Presupuesto pa explotacion comercial di e canal mester worde aproba pa decreto presidencial. E organo di autoridad lo explota ademas e haf di Port Said, cual ta worde considera

TA KEN

Srta di telefon: Meneer, mi ta kere cu tin un hende na telefon pa Meneer.

Chef: Mi ta kere, mi ta kere! Aki bo no tin nada di kere. Bo meste sa. Ta mi e kier papia cu ne?

Srta di telefon: Mi n' sa, ma solamente el a bisa: „Smeerlap ta'bo t'ay?"